

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

I Nossebro anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola och
fritidshemmet Trädgården *ska*
alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga.
Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans,
arbetsro och lärande.

Dokumenttyp

Fastställd av

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Diarienummer

Handlingsplan

Av utbildningsnämnden

2025-08-26, § 56

Nossebro anpassad grundskola, anpassad
gymnasieskola och fritidshemmet

Trädgården

Läsåret 2025/2026

Rektor

UN 2025/28

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Våra styrdokument	4
Diskrimineringslagen (2016:828)	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Läroplan för anpassad grundskola. Läroplan för anpassad gymnasieskola.....	5
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §.....	5
Vad står begreppen för?	5
Kränkande behandling.....	5
Trakasserier.....	5
Diskriminering.....	6
Befogade tillsägelser	6
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2025/2026.....	6
Mål för läsåret 2025/2026	7
Konkreta åtgärder för 2025/2026	7
Främjande arbete	8
Förebyggande arbete	8
Förankringsarbete av denna plan	8
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom ..	8
Ett ärendes gång	9
Uppföljning och implementering	9
Ansvar	9
Elevhälsoteam	9
Kontaktpersoner	9
Skolledning	9
Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev.....	10
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen	

Bilaga 3. Arbetsgång när vårdnadshavare anmäler diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	12
--	----

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola, fritidshem, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor, anpassad skola och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. All personal som arbetar i Essunga kommuns skolor, anpassad skola och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom en till två arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsvariation, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsvariation missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsvariation som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
 - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan

verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
– andra omständigheter av betydelse.

4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder.
5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. (Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Läroplan för anpassad grundskola. Läroplan för anpassad gymnasieskola.

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning

- funktionsnedsättning
- sexuell läggning

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2025/2026

På anpassad grundskola, fritidshemmet Trädgården och i anpassad gymnasieskola arbetas det ständigt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi arbetar med frågor som behandlar värdegrund och likabehandling. Det diskuteras och lyfts på arbetsplatsträffar, APT, så att all personal blir delaktiga i likabehandlingsarbetet. Denna plan ska vara ett levande dokument på enheten.

Verksamheten anpassas så att alla kan delta och lära sig att visa respekt och hänsyn. Pedagogerna gör observationer över eleverna och deras relationer. Där lyfts alla barns olika behov och gruppernas sammansättning. Det krävs planering och en flexibilitet gällande aktiviteter, lektioner, lek och gruppindelningar för att skapa bra miljöer där alla känner sig trygga. Vi har regelbundna möten med elevhälsoteamet där vi kan ta upp om vi ser/hör att någon elev inte känner sig trygg och hur vi kan arbeta med det, både när det händer och förebyggande och främjande.

Vi behöver ha ett öppet samtalsklimat i personalgruppen så att vi hela tiden kan ta upp saker med kollegorna som vi inte tycker stämmer överens med skolans värdegrund.

I den dagliga kontakten med vårdnadshavarna och på utvecklingssamtalen följs det upp hur eleverna upplever sin skoldag och om/hur de känner trygghet och trivsel.

Vi arbetar aktivt genom de metoder som beskrivs i denna plan under rubrikerna "Konkreta åtgärder", "Främjande arbete" och "Förebyggande arbete" och vi kan se att de har god effekt. Vi måste också hela tiden utvärdera vårt arbetssätt och ändra där det behövs. Eleverna utvecklas i olika takt, lär sig nya förmågor och det som fungerade för tre månader sedan kanske inte fungerar senare. Då behöver vi hitta andra arbetssätt för att skapa trygghet och undvika kränkningar, vilket är ett ständigt reflekterande arbete. Flera av våra elever agerar ofta impulsivt och utan insikt om vilka konsekvenser det kan få, de är inte alltid medvetna om konsekvenserna av sina handlingar.

Flera av våra elever har inget talat språk och vi arbetar mycket med tecken och andra kommunikationssätt till exempel bildstöd för att ge eleverna en möjlighet att berätta om sådant som de upplever, önskar, tycker och känner. Vår personal behöver skapa väldigt goda relationer med eleverna för att kunna se och förstå det som inte sägs med verbala ord.

Vi har få kränkningar på vår enhet och bedömer att anledningen till detta är en hög vuxennärvaro och att vi alltid är närvarande med eleven/eleverna.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus fortlöper.

Mål för läsåret 2025/2026

- Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska ha en god studiero.
- Alla elever ska uppmuntras att ta eget ansvar för sin och sina kamraters välbefinnande.
- Elever och vårdnadshavare ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten.
- Alla ska använda ett respektfullt språk och ha ett gott bemötande.
- Öka elevernas självförtroende och självkänsla genom att respektera och ta hänsyn till elevers olikheter.
- Alla elever ska få utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Konkreta åtgärder för 2025/2026

- Vuxennärvaro vid elevernas utevistelse och vid pedagogiska måltider.
- Varje år revideras trivselreglerna där eleverna är med och bestämmer efter sina förutsättningar.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 2.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra elevens hela dag.
- Personal har ett gott bemötande som skapar relationer och trygghet för eleverna.
- Anpassa verksamheten så alla elever känner sig sedda, accepterade och arbetar efter egna förutsättningar och förmågor.
- Utbildning för all personal i olika former till t.ex. alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).
- Anpassade måltidssituationer efter elevernas behov och förmåga. Bestämda platser så att eleverna vet var de ska sitta.
- Vuxna visar eleverna hänsyn och respekt vid toalett- och hygiensituationer.
- Vuxennärvaro genom hela skoldagen och under fritidstid.

Främjande arbete

- Alla vuxna ska ha kännedom om alla elevernas behov.
- Aktuella ärenden lyfts vid personalkonferens regelbundet.
- Värdegrunden genomsyrar elevens hela dag och verksamheten.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden på individ- och gruppnivå.
- Trygghetskarta genomförs varje läsår.
- Trivsel- och trygghetsregler anpassas efter elevgruppen och uppdateras varje år.
- Pedagogiska måltider.
- Planen tas upp i klass eller grupp.
- Arbetslaget utvärderar planen varje läsår.

Förebyggande arbete

- Hög närvaro av aktiva vuxna i alla situationer under skoldagen och fritidsvistelsen.
- Regelbundet arbete med elevernas empatiska förmåga.
- Flexibilitet i arbetet utifrån hur eleverna mår och vad de orkar med.

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom samlingar och genom att göra trivselregler.
- Samtala i personalgrupperna om sådant som oroar.
- Kartläggning av fysiska utrymmen i skolan och fritids så att de är anpassade efter elevernas behov.
- Personalen går igenom varje enskild elev för att få en uppfattning om elevernas behov och förmåga.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever.
- Observationer under hela dagen.
- Ständig vuxennärvaro.
- Personalkonferenser. Trygghetsärenden har en stående punkt.
- Signaler som till exempel nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar.
- Trivselregler.
- Trygghetskarta.
- Vårdnadshavare tar kontakt med skola och fritidshem.
- Elevhälsoteam är aktivt i det här arbetet.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet utreds och dokumenteras i dokumentationssystemet, Prorenata.
- Utredning och uppföljning se bilaga 1 och 2.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslaget och inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, klassråd och föräldramöte.

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevhälsoteam för konsultation.

Kontaktpersoner

skolsköterska	0512-570 86
specialpedagog	0703-214290
kurator	0512-572 26

Skolledning

Matilda Karelund	Rektor	0512-57130
------------------	--------	------------

Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse.	All personal
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem och berörda parter, enskilt eller i grupp. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera.	All personal
Steg 3	Dokumentation i Prorenata. Informera berörda lärare. Informera rektor. Rektor anmäler händelsen till huvudman.	All personal
Steg 4	Kontakt med berörda vårdnadshavare	All personal
Steg 5	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal
Steg 6	Uppföljande samtal med berörda elever. Dokumentera i Prorenata. Återkoppling till vårdnadshavare.	Klasslärare/ fritidshemspersonal
Steg 7	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshemspersonal	Klasslärare, fritidshemspersonal
Steg 8	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshemspersonal, och rektor.	Rektor
Steg 9	Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Rektor
Steg 10	Eventuell anmälan till socialtjänst. Eventuell polisanmälan.	Rektor
Steg 11	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört. Klassläraren/mentor ansvarar för uppföljningen.

Steg 1-4 Ska ske skyndsamt.

Steg 1-6 Ska genomföras vid samtliga kränkningsärenden.

Steg 7-11 Vid allvarigare händelser eller om kränkningarna inte upphör.

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef

Bilaga 3. Arbetsgång när vårdnadshavare anmäler diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Åtgärd	Ansvar
Vårdnadshavare anmäler till rektor eller huvudman.	
Kontakt med berörda, kartläggning av händelsen samt dokumentation. Lämpliga åtgärder vidtas.	Rector/Ansvarig chef
Återkopplar till vårdnadshavare.	Rector/Ansvarig chef

Resultat

Kränkningen har upphört	
Uppföljning och återkoppling.	Rector/Ansvarig chef

Kränkningen har inte upphört	
Anmälan till utbildningsnämnden för vidare anmälan.	Rector/Ansvarig chef